

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan w zakresie planowanych zmian ustawy
o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
oraz ustawy – Prawo wodne UD48**

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków opublikowanym w dniu 10.01.2025 r. ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z funkcjonowaniem organu regulacyjnego w związku z procedurą zatwierdzania taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Widzimy potrzebę zmian w przedmiotowym zakresie, ale nie zgadzamy się ze wszystkimi założeniami w projekcie.

Główne kierunki zmian obejmują:

- 1) powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów nowelizujących ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę w 2018 r., obejmujące w szczególności przywrócenie radzie gminy kompetencji w zakresie zatwierdzania taryf za wodę i ścieki i zatwierdzanie taryfy w drodze uchwały rady gminy (a nie w drodze decyzji administracyjnej), co wyklucza tryb odwoławczy;
- 2) wprowadzenie uzgodnienia projektu taryfy przez organ regulacyjny (PGW Wody Polskie) tylko jeżeli zakładana zmiana taryfy będzie przekraczała wzrost inflacyjny albo wzrost 15% względem poprzednio obowiązującej taryfy;
- 3) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie miało możliwość określenia taryfy na okres krótszy niż 3 lata (taryfy na okres od 1 roku do 3 lat);
- 4) zniesienie opłaty za zatwierdzenie taryfy – ponoszonej dotychczas przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne na rzecz PGW WP;
- 5) wprowadzenie uprawnienia dla gminy do stosowania taryfy progresywnej.

Odnosząc się do powyższych kierunków zmian przedstawiamy nasze stanowisko:

Ad 1. powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów nowelizujących ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę w 2018 r.,

Sprzeciwiamy się takiemu rozwiązaniu.

Po wprowadzeniu tych regulacji gmina będzie pełniła jednocześnie kilka funkcji tj. właściciela przedsiębiorstwa wod-kan, regulatora (weryfikowanie i zatwierdzanie taryf), a także

member of

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

przedstawiciela odbiorców usług (czyli mieszkańców miasta/gminy). Powrót kompetencji do gmin niesie ze sobą ryzyko kierowania się lokalnymi interesami politycznymi, zamiast rzeczywistymi potrzebami infrastrukturalnymi, które w myśl Dyrektywy ściekowej i Dyrektywy w zakresie wody pitnej nakładają na przedsiębiorstwa wod-kan szereg obowiązków. Proponowane zmiany nie rozwiążą problemu związanego z przewlekłością postępowań, a celem nadrzędnym ma być odblokowanie decyzyjności w tym zakresie.

Sprzeciwiamy się również propozycji podejmowania uchwał przez Rady Gminy. Organ nadzoru (wojewoda), który będzie oceniał uchwałę o odmowie zatwierdzenia taryfy w ramach postępowania nadzorczego, nie ma kompetencji merytorycznych. Wojewoda ma ustawowo 30 dni i bada samą uchwałę pod kątem formalnym, a nie merytorycznym. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie jest uczestnikiem postępowania nadzorczego. Możliwość zaskarżenia uchwały o odmowie zatwierdzenia taryfy do sądu administracyjnego nie zabezpiecza dostatecznie interesów przedsiębiorstwa, a uzyskanie prawomocnego wyroku może nastąpić po kilku latach.

Dodatkowo zwracamy uwagę na zakres kompetencji jaki niezbędny jest dla oceny wniosku taryfowego. Na ten moment Gminy nie posiadają właściwych służb w zakresie oceny merytorycznej wniosków taryfowych. Brak tych kompetencji nie tylko uniemożliwi im właściwą ocenę, ale uważamy, że znacząco wydłuży proces taryfowy. W tym zakresie uważamy, że ustawa nie wprowadzi usprawnień i ułatwień w zakresie procesu taryfowania, a skutkiem tych zapisów będzie wydłużenie procesu taryfowania, jak również utrudnienia dla przedsiębiorców.

Mając na względzie wykorzystanie nabytych przez lata kompetencji merytorycznych organu regulacyjnego jakim jest PGW Wody Polskie, posiadanej przez organ szerokiej wiedzy w zakresie funkcjonowania przedsiębiorstw w branży wod-kan oraz spojrzenie globalne, a nie lokalne, Konfederacja Lewiatan stoi na stanowisku pozostawienia kompetencji w zakresie zatwierdzania taryf w PGW Wody Polskie.

Dodatkowo proponujemy następujący zapis:

1. Ujęcie w regulacjach tzw. „Milczącej zgody” (po upływie terminu na zatwierdzenie tj. 45 dni, taryfa wchodzi w życie)

Przewlekłość postępowań administracyjnych może zostać zminimalizowana w momencie wprowadzenia zapisu dotyczącego milczącej zgody. Sprawę uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony, jeżeli we właściwym terminie organ ten nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie

(milcząco zakończenie postępowania), albo nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji (milcząca zgoda).

Ad. 2 wprowadzenie uzgodnienia projektu taryfy przez organ regulacyjny (PGW Wody Polskie) tylko jeżeli zakładana zmiana taryfy będzie przekraczała wzrost inflacyjny albo wzrost 15% względem poprzednio obowiązującej taryfy;

W nawiązaniu do punktu 1, kompetencje w zakresie zatwierdzania taryf za wodę i ścieki powinny pozostać w organie regulacyjnym rozumianym jako PGW Wody Polskie.

W projekcie prowadzono definicję „wzrostu inflacyjnego”, określonego jako suma wysokości średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych z okresu 3 lat i przewidziano tryb uzgadniania wniosku taryfowego, który zakłada wzrost cen i stawek opłat nowej taryfy o więcej niż wzrost inflacyjny. Projekt nie wyjaśnia co to jest średni wzrost cen i stawek opłat.

Dodatkowo proponujemy następujący zapis:

1. Ujęcie w regulacjach inflacyjnych podwyżek bez procedury zatwierdzania przez organ regulacyjny.

Taryfy podlegają zatwierdzeniu przez organ regulacyjny, z wyjątkiem taryf zmienionych w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług oraz taryf zmienionych w wysokości nieprzekraczającej w danym roku kalendarzowym średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym jest ogłaszany, w formie komunikatu, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski";

Ad. 3 przedsiębiorstwo wodociągowo kanalizacyjne będzie miało możliwość określenia taryfy na okres krótszy niż 3 lata (taryfy na okres od 1 roku do 3 lat);

Popieramy powyższy postulat, gdyż pozwoli to na elastyczne podejście do funkcjonowania przedsiębiorstw i szybkiego reagowania na zmieniające się otoczenie ekonomiczne.

Ad. 4 zniesienie opłaty za zatwierdzenie taryfy – ponoszonej dotychczas przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne na rzecz PGW WP;

Popieramy powyższy postulat w zakresie zniesienia opłat.

Ad. 5 wprowadzenie uprawnienia dla gminy do stosowania taryfy progresywnej;

Sprzeciwiamy się takiemu rozwiązaniu.

Nie jest jasne w jaki sposób należy interpretować zapisy w zakresie kompetencji gmin do stosowania taryfy progresywnej – w szczególności czy jest to przywilej przedsiębiorstwa, czy możliwość wymuszenia na przedsiębiorstwie stosowania takiej taryfy przez gminy. Wprowadzenie taryfy progresywnej wpłynie negatywnie na sytuację finansową przedsiębiorstw, a także znacząco podniesie ceny w niektórych progach zużycia wody, co pogorszy sytuację części odbiorców. Według projektu decyzję w tej sprawie podejmować będzie samodzielnie gmina, która brać będzie pod uwagę "specyficzne uwarunkowania obowiązujące na jej terenie, a także m.in. dane dotyczące zużycia wody przez mieszkańców". Problemem jest brak udziału przedsiębiorstw w niniejszej procedurze i często brak możliwości technicznych wdrożenia w życie taryf progresywnych.

Dodatkowo proponujemy, aby do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosować przepisy dotychczasowe, tak aby PGW Wody Polskie dokończyły analizę przyjętych wniosków taryfowych.

Według projektu ustawa wchodzi w życie 30 dni od dnia ogłoszenia. Proponujemy, aby wydłużyć ten okres do 6 miesięcy.

Powyższe stanowisko ma na celu zapewnienie stabilności i wydajności wodociągowo-kanalizacyjnej, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków wprowadzanych zmian i ochrony środowiska. Istotnym elementem jest zdecydowana poprawa efektywności energetycznej, przy wykorzystaniu potencjału instalacji do oczyszczania ścieków i wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w zakresie energii odnawialnej. Konieczne będą inwestycje w nowe technologie, a takich inwestycji nie będzie bez sprawnego systemu taryfowania, zapewniającego rentowność przedsiębiorstw wod-kan.

Jesteśmy otwarci na dialog, w celu uzyskania najlepszych rozwiązań dla przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

KL/48/15/PM/2025